

NEWSLETTER – ŠTO DONOSI PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

01/06/2023

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama **Zakona o računovodstvu** prenose se odredbe Direktive EU 2021/2101 čiji je cilj povećati transparentnost i javni nadzor nad informacijama o porezu na dobit koje dostavljaju poduzetnici koji posluju na državnom području više država članica te čiji prihod premašuje 750 milijuna eura. Osim usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije, Prijedlogom zakona predlažu se i ostale izmjene, poput mogućnosti korištenja funkcijske valute različite od eura, javne objave godišnjih financijskih izvještaja kreditnih unija te dorade u dijelu objave nefinancijskog izvješća i konsolidiranoga nefinancijskog izvješća kako bi ona bila nedvojbeno uočljiva odnosno istaknuta na jasan i vidljiv način za potrebe nadzora, javnosti i za potrebe ostalih dionika na tržištu.

Prijedlogom zakona dodaje se u važeći Zakon o računovodstvu novo poglavlje **u vezi s izvješćem o informacijama o porezu na dobit** te su utvrđeni pojmovi koji se primjenjuju za potrebe izvješćivanja o porezu na dobit. Prikaz pojmova dan je u tablici:

krajnje matično društvo	poduzetnik koji sastavlja konsolidirane financijske izvještaje najveće grupe društava
samostalni poduzetnik	poduzetnik koji nije dio grupe
konsolidirani financijski izvještaji	financijski izvještaji koje priprema matično poduzeće grupe u kojima se imovina, obveze, vlasnički kapital, prihodi i rashodi iskazuju kao da je riječ o jedinstvenom gospodarskom subjektu
porezna jurisdikcija	državna ili nedržavna jurisdikcija koja ima fiskalnu autonomiju u pogledu poreza na dobit
prihod	a) „ <i>neto prihod</i> ” za poduzetnike na koje se primjenjuje pravo države članice, a koji ne primjenjuju međunarodne računovodstvene standarde donesene na temelju Uredbe (EZ) br. 1606/2002 ili b) „ <i>prihod</i> ” kako je definiran okvirom za financijsko izvještavanje na temelju kojega se pripremaju financijski izvještaji ili u smislu tog okvira, za druge poduzetnike.

Obveznici izrade izvješća o porezu na dobit su:

- **krajnje matično društvo**
- **samostalni poduzetnik**
- **srednji i veliki poduzetnici koji su društva kćeri pod kontrolom krajnjega matičnog društva koje ne primjenjuje pravo Republike Hrvatske ili druge države članice**
- **podružnica koju je u Republici Hrvatskoj otvorio poduzetnik na kojega se ne primjenjuje pravo Republike Hrvatske ili druge države članice.**

Krajnje matično društvo i samostalni poduzetnik obvezni su **sastaviti, objaviti i učiniti javno dostupnim izvješće o porezu na dobit ako premaše svotu od 750.000.000 € u pogledu svote**

prihoda tijekom razdoblja od dvije uzastopne poslovne godine, ovisno o konsolidiranom prihodu grupe ili prihodu samostalnog poduzetnika.

Obveze poduzetnika iz treće države koji posluje na području EU-a:

Srednji i veliki poduzetnik koji je društvo kći:

- na koje se primjenjuje nacionalno pravo, a pod kontrolom je krajnjeg matičnog društva na koje se ne primjenjuje pravo RH ili druge DČ
- iznos konsolidiranog prihoda matičnog društva iskazan u konsolidiranim GFI **za svaku od dvije posljednje uzastopne poslovne godine prelazi ukupno 750 mil. eura**
- objavljuje i čini dostupnim izvješće o informacijama o porezu na dobit koje se odnosi na krajnjega matičnog poduzetnika.

Podružnica:

- koju je otvorilo društvo na području RH na koje se ne primjenjuje pravo RH ili druge DČ
- objavljuje i čini javno dostupnim izvješće o informacijama o porezu na dobit koje se odnosi na krajnje matično društvo ili samostalnog poduzetnika
- **neto-prihod podružnice za svaku od dvije posljednje uzastopne poslovne godine prelazi prag od 8 mil. eura.**

Navedeno **se primjenjuje** na podružnicu samo ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:

1. Poduzetnik koji je osnovao podružnicu je:

- a) povezano društvo u okviru grupe na čije se krajnje matično društvo ne primjenjuje pravo RH ili druge DČ i čiji konsolidirani prihod iskazan u konsolidiranim GFI za svaku od dvije posljednje uzastopne poslovne godine prelazi ukupno 750 mil. eura ili
- b) samostalni poduzetnik čiji je prihod iskazan u konsolidiranim GFI za svaku od dvije posljednje uzastopne poslovne godine prelazi ukupno 750 mil. eura i

2. Krajnje matično društvo nema srednje ili veliko društvo kćer.

Izvješće o porezu na dobit treba obuhvaćati **informacije koje su vezane za sve aktivnosti krajnjega matičnog društva ili samostalnog poduzetnika, uključujući aktivnosti svih povezanih društava konsolidiranih u godišnjim financijskim izvještajima za relevantnu poslovnu godinu.**

Izvješće o porezu na dobit i izjavu o nedostupnosti informacija od krajnjega matičnog društva obveznici trebaju **javno objaviti najkasnije 12 mjeseci nakon datuma sastavljanja bilance za poslovnu godinu za koju se sastavlja izvješće.** Svote u poslovnim knjigama, godišnjim financijskim izvještajima, godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima, godišnjim izvješćima, konsolidiranim godišnjim izvješćima i druge financijske informacije izražavaju se u eurima. Time se ne dopušta definiranje druge funkcijske valute osim eura.

Učinci promjena tečaja stranih valuta:

- **Funkcijska valuta** je valuta primanoga ekonomskog okruženja u kojemu subjekt posluje
- **Strana valuta** je valuta koja nije funkcijska valuta
- **Valuta objavljivanja** je valuta u kojoj se prezentiraju financijska izvješća.

Elementi kapitala i rezervi preračunavaju se iz funkcijske valute koja je različita od eura u euro na sljedeći način:

- temeljni kapital iskazuje se u euru kako je iskazan u sudskom registru
- potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital koji poduzetnik potražuje od članova društva iskazuju se u euru
- rezerve kapitala, rezerve dobiti i zadržana dobit iskazuju se u euru kako su navedeni u odlukama nadležnih tijela na temelju kojih su formirani
- revalorizacijske rezerve preračunavaju se u euro korištenjem povijesnog tečaja na datum procjene imovine za koju su priznate revalorizacijske rezerve
- rezerve fer vrijednosti preračunavaju se u euro korištenjem spot tečaja na datum bilance.

Obveznici nefinancijskog izvješćivanja danas su veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa, a na datum bilance prelaze kriterij prosječnog broja od 500 radnika tijekom prethodne poslovne godine.

Danas postoje tri načina objave nefinancijskog izvješća:

- u okviru izvješća posloводства,
- zajedno s izvješćem posloводства tako da ga se dostavi za javnu objavu kao pravitak izvješća posloводства ili
- zasebno izvješće koje se objavljuje na mrežnoj stranici na koju se upućuje u izvješću posloводства, i to u razumnom roku koji nije dulji od šest mjeseci nakon datuma bilance.

Budući obveznici izvješćivanja o održivosti:

- veliki poduzetnici neovisno o tome jesu li subjekti od javnog interesa
- mali i srednji poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i čiji su vrijed. papiri uvršteni na uređeno tržište u EU-u
- poduzetnik iz treće države + društvo kći ili podružnica poduzetnika iz treće države

Sadržaj izvješća o održivosti proširen je tako što je propisano **uvođenje novih informacija o strategiji društva, ciljevima, ulozi odbora i uprave, glavnim štetnim učincima povezanim s društvom i njegovim lancem vrijednosti, nematerijalnom imovinom i o tome kako su društva utvrdila iskazane informacije**. Prvo izvješće o održivosti **bit će izrađeno za poslovnu godinu 2024., a potom će se svake godine proširivati krug obveznika**, kako je prikazano u tablici:

Obveznici izvješćivanja o održivosti	Prva primjena
Današnji obveznici nefinancijskog izvješćivanja (svi veliki poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa koji imaju više od 500 radnika)	Primjena na poslovnu godinu 2024. (prva izvješća moraju biti objavljena 2025.)
Svi veliki poduzetnici	Primjena na poslovnu godinu 2025. (prva izvješća moraju biti objavljena 2026.)
Mali i srednji poduzetnici koji su subjekti od javnog interesa i čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu u Europskoj uniji	Primjena na poslovnu godinu 2026. (prva izvješća moraju biti objavljena 2027.)

Društva izvan EU-a iznad određenog praga prihoda koja imaju društvo kćer ili podružnicu u EU-u	Primjena na poslovnu godinu 2028. (prva izvješća moraju biti objavljena 2029.)
--	--

Rok za prijenos Direktive CSRD u nacionalno zakonodavstvo je 6. srpnja 2024. godine, a do tada će biti potrebno izmijeniti najmanje sljedeće zakone:

- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o reviziji i
- Zakon o tržištu kapitala.

Molimo Vas da imate na umu činjenicu da je zakonodavstvo sklono čestoj promjeni. Ovaj newsletter se stoga nužno temelji na našem razumijevanju i ispravnom tumačenju zakona i prakse u vrijeme izdavanja ovog newslettera. Ovaj newsletter se neće ažurirati s obzirom na promjene u zakonodavstvu do kojih dođe nakon izdavanja ovog pisma.